

Съобщение за пресата

Люксембург, 20 септември 2021 г.

Недостатъчни действия на ЕС за стимулиране на инвестициите, свързани с устойчивото развитие

Преходът към икономика с нулеви нетни емисии ще изисква значителни публични и частни инвестиции, но ЕС не извършва достатъчно действия за пренасочване на средства към устойчиви дейности. Това се заключава в специален доклад на Европейската сметна палата (ЕСП), който призовава към по-последователни действия от страна на ЕС. Европейската комисия основателно се е насочила към увеличаване на прозрачността на пазара, но одиторите подлагат на критика липсата на придружаващи мерки, акцентиращи върху екологичната и социалната цена на неустойчивите икономически дейности. Според доклада е необходимо Комисията да прилага последователни критерии при определянето на устойчивостта на инвестициите от бюджета на ЕС и да насочва по-добре усилията за създаване на възможности за инвестиции, свързани с устойчивото развитие.

„Действията на ЕС във връзка с инвестициите за устойчиво развитие няма да бъдат съвсем ефективни, ако не се предприемат допълнителни мерки за определяне на екологичните и социалните разходи, възникнали в резултат на неустойчиви дейности,“ заяви Ева Линдстрьом, членът на Европейската сметна палата, който отговаря за изготвянето на доклада. *„От неустойчиви търговски дейности все още се печели твърде много. Комисията е положила значителни усилия, за да покаже неустойчивия характер на тези дейности, но проблемът все още не е разрешен.“*

Основната трудност се състои в това, че пазарът не отразява в цената отрицателното екологично и социално въздействие на неустойчивите дейности, както и че като цяло липсва яснота за това какво се счита за устойчиво. В Плана за действие „Финансиране за устойчив растеж“ на Комисията за 2018 г. тези въпроси са разгледани само частично, твърдят одиторите. При много от мерките е налице забавяне и се изискват допълнителни стъпки, за

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата. Пълният текст на доклада е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

да започнат да се изпълняват. Одиторите подчертават необходимостта от цялостно изпълнение на плана за действие и подчертават значението на завършването на общата система за класификация на устойчивите дейности (таксономия на ЕС) въз основа на научни критерии. Те препоръчват предприемането на допълнителни мерки, за да се гарантира, че в определянето на разходите за емисиите на парникови газове е отразен по-добре екологичният аспект на тяхната цена.

В доклада също така се подчертава важната роля на ЕИБ за финансирането на инвестиции за устойчиво развитие. Що се отнася до финансовата подкрепа от ЕС, управлявана от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), одиторите установиха, че подкрепата, предоставяна от Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), не е съсредоточена върху областите, в които устойчивите инвестиции са най-необходими, по-специално в Централна и Източна Европа. Освен това само една много малка част е била изразходвана за дейности за адаптиране към изменението на климата. За да се промени това, одиторите препоръчват Комисията, в сътрудничество с държавите членки, да разработи портфейл с проекти за устойчиво развитие.

И накрая, одиторите установиха също, че бюджетът на ЕС не е следвал изцяло добрите практики в областта на финансирането за устойчиво развитие и че липсват съгласувани научнообосновани критерии, с които да може да се избегне нанасянето на значителни вреди на околната среда. Само в програма InvestEU инвестициите се оценяват по стандарти за социално и екологично въздействие, сравними със стандартите на ЕИБ. Това поражда риск от използване на недостатъчно строги или непоследователни критерии за определяне на екологичната и социалната устойчивост на едни и същи дейности, финансирани от различни програми на ЕС, включително от фонда на ЕС за възстановяване. Нещо повече, много от критериите, използвани за проследяване на приноса на бюджета на ЕС за целите в областта на климата, не са толкова строги и научнообосновани, колкото разработените за таксономията на ЕС. Ето защо одиторите препоръчват в рамките на целия бюджет на ЕС да се използва систематично принципът на „ненанасяне на значителни вреди“, както и критериите за таксономията на ЕС.

Резултатите от одитния доклад могат да бъдат използвани при изпълнението на Стратегията за финансиране на прехода към устойчива икономика от 2021 г., публикувана от Комисията в началото на юли.

Обща информация

Много икономически дейности в ЕС все още са с високи въглеродни емисии. Според Комисията за постигането на целта за намаляване на емисиите на парникови газове с 55 % до 2030 г. ще са необходими допълнителни годишни инвестиции в размер на близо 350 млрд. евро само в системата на енергетиката. Експертите са изчислили, че достигането до нулеви нетни емисии в ЕС до 2050 г. ще изисква общ капиталов разход от около 1 трилион евро на година в периода 2021—2050 г. От тази сума финансовият принос на ЕС би могъл да бъде над 200 млрд. евро годишно през периода 2021—2027 г. Това показва колко голям е недостигът на инвестиции, както и че публичните средства сами по себе си няма да са достатъчни за постигането на горепосочените цели.

В съответствие с многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. ЕС планира да подпомага публични и частни инвестиции, като разпредели най-малко 30 % от своя бюджет за действия в областта на климата. Освен това държавите членки ще трябва да разпределят най-малко 37 % от средствата, които ще получат от Механизма за възстановяване

и устойчивост (Фондът на ЕС за възстановяване), за подпомагане на действия в областта на климата.

InvestEU, който наследява ЕФСИ, е новият механизъм на ЕИБ за подкрепа на инвестициите с цел мобилизиране на частни инвестиции за проекти от стратегическо значение за ЕС. Понастоящем механизмите за докладване за InvestEU не включват действителните резултати на проектите в областта на климата и околната среда в рамките на финансовите операции и не оповестяват размера на финансирането по InvestEU, което се проследява в съответствие с критериите за таксономията на ЕС.

Специален доклад № 22/2021 „Финансиране за устойчиво развитие — необходими са повече последователни действия от страна на ЕС за пренасочване на финансиране към инвестиции, свързани с устойчивото развитие“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu).

Лица за контакт в пресслужбата

Пресслужба на ЕСП: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu — Моб. тел.: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu — Моб. тел.: (+352) 691 551 502